

Welkom bij deze workshop

stef

Stef
en
Hielke

AI, Privacy en de OR/VGWM

Complete gids voor uw rol bij AI implementatie

70 minuten | Interactief | Alle juridische en praktische aspecten

Vraag om mee te starten

Denk aan de laatste keer dat u iets belangrijks
niet snapte in uw organisatie.

Wat deed u toen?

2 min | Discussie met buurman/buurvrouw

Casus 1: Het selectie Algoritme

Een instelling gebruikt jarenlang een algoritme dat adviseert over:

- • Moet deze persoon aangenomen worden?
- • Hoe groot is de kans dat de persoon blijft/past?

Na jaren blijkt: het algoritme discrimineert systematisch op basis van woonplaats en achtergrond.

10 min | Socratische dialoog

Vragen bij Casus 1

Wie is hier verantwoordelijk?

En waarom die persoon?

Welke vragen had de OR moeten stellen?

Noem er minimaal 3

Op welk moment had u kunnen ingrijpen?

Voor, tijdens of na implementatie?

Kernbegrip 1: Agentic AI & Hallucineren

Agentic AI / Ai Agents

Keten van taken

Niet 1 simpele taak, maar een routine van acties op basis van tussenresultaten

Algoritmes zijn ook AI

Hallucineren

AI verzint soms info

Is dit erger dan mensen die zeggen dat iets klopt terwijl ze het niet weten?

2 min | Deze begrippen komen steeds terug

Uw juridische wapens uit de WOR

Art. 27

Instemming

Privacy, beoordelings- en controlesystemen,
werving en selectie, toezicht

Art. 25

Advies

Belangrijke organisatie-veranderingen,
reorganisatie, innovatie, investering

Art. 28

Zorgtaak

Naleving regels, wetten, arbeidsomstandigheden,
kwaliteit van werk, PSA, Werkdruk

Art. 16

Deskundige

Externe expert (AI-expert, Data-expert (kosten
werkgever)

4 min | Art. 28 jo. art. 36 lid 2: zorgtaak voor naleving!

CRUCIALE WAARSCHUWING

Timing is alles!

Het moment van inkoop/selectie is uw moment van maximale invloed.

Na implementatie is het te laat.

Eis betrokkenheid bij:

- Programma van Eisen
- Selectie leveranciers
- Beoordeling demo's
- Verdeel de winst tussen personeel en organisatie
- Behoud van menselijkheid

2 min | Begin VOOR implementatie

Kernbegrip 2: Risiconiveaus & DPIA/IAMA

EU AI Act: 4 niveaus

1. **Onaanvaardbaar**
2. **Hoog risico**
3. **Beperkt risico**
4. **Minimaal risico**

Bij hoog risico **VERPLICHT**:

DPIA

Data Protection Impact Assessment

IAMA

Impact Mensenrechten Assessment

+ *Externe audit*

3 min | Dit begrip komt steeds terug

Interactieve oefening: Classificeer!

Welk risiconiveau?

1. Chatbot voor klantenservice

2. AI voor sollicitanten selecteren

3. Sociale score medewerkers

4. Spamfilter email

6 min | Groepjes 3-4 personen

EU AI Act: 4 niveaus

1. **Onaanvaardbaar**
2. **Hoog risico**
3. **Beperkt risico**
4. **Minimaal risico**

PAS OP: SALAMI Techniek

Vele kleine besluiten → Grote impact

- Eerst chatbot FAQ
- Dan email classificatie
- Dan agenda planning
- Dan prestatie monitoring (aantallen en gedrag/visueel)

Bij elkaar: 20 functies veranderd, 5 medewerkers weg

2 min | Oplossing: AI Strategische Commissie

Kernbegrip 3: Human in the Loop

De mens behoudt eindverantwoordelijkheid

AI mag adviseren → Mens beslist

- ✓ Recht op menselijke beoordeling
- ✓ Risico van: Het zal wel goed zijn
  - ✓ Mens kan AI negeren

2 min | Dit begrip komt steeds terug

Impact op Medewerkers

Concrete gevolgen voor werkinhoud en welzijn

Van Creator naar Controleur

Minder autonomie, mogelijk minder werktevredenheid

Automatisering Creatief Werk

Functies verdwijnen of veranderen drastisch

Klantcontact Verschuift

Hogere emotionele belasting, meer stress

Stress en Onzekerheid

PSA risico's, arbeidsongeschiktheid

3 min | VGWM: monitor impact op welzijn

Casus 2: Gespreksopname

Organisatie wil vergaderingen opnemen met AI voor automatische notulen.

Management: 'Scheelt veel tijd!'

MAAR...

De AI kan ook stress detecteren uit stemtrillingen.

12 min | Groepsdiscussie

Discussievragen Casus 2

Wat is hier het probleem?

Privacy? Doelbinding? Biometrie?

Welk WOR artikel?

Art. 25 en/of 27 en/of 28 jo 36?

Welke afspraken eisen?

Opslag, toegang, gebruik

Hoe voorkom je salami?

Eerst notulen, straks stress

Privacy Governance: Complete aanpak

1. Betrek Altijd FG

Functionaris Gegevensbescherming

Verplicht bij:

- Gevoelige data
- Monitoring
- Biometrie

2. Privacy Protocol:

Doelbinding

Data ALLEEN voor doel

Dataretentie

Max bewaartermijn

Toegangsbeheer

Wie heeft toegang?

Biometrie EXTRA STRENG

3 min | *Privacy is kernbescherming*

Kernbegrip 4: Stel altijd deze 8 vragen

1. Wat doet het?
2. Hoe werkt het?
3. Wie is verantwoordelijk?
4. Hoe betrouwbaar is het?
5. Welke waarborgen?
6. Hoe wordt het gecontroleerd?
7. Wat met de data?
8. Impact op mensen?

2 min | *Print uit en neem mee*

Wie doet wat? Governancestructuur

Bestuurder

Eindverantwoordelijk, AI-strategie

CIO/IT

Technische implementatie, beveiliging

FG

Privacy, DPIA, AVG naleving

HR

Personeel, omscholing, sociaal plan

OR

Instemming (25), Advies (27), Zorgtaak (28)

VGWM

Veiligheid, gezondheid, welzijn, Impact

3 min | AI Strategische Commissie oprichten

VERPLICHT: Scholing

AI Act: Scholing is VERPLICHT

- • Geschoold zijn
- • Snappen wat ze doen
- • Weten welke risico's

Minimaal 8 uur voor iedereen

In werktijd, niet vrije tijd

2 min | Eis scholingsbudget en tijd

Herhaling: De 4 kernbegrippen

1

Agentic AI

Keten van taken

2

Risiconiveaus

DPIA bij hoog

3

Human in Loop

Mens beslist

4

8 Vragen

Altijd stellen

+ SALAMI, FG, Privacy, Timing, Art.28, Impact, Scholing

Voorstel: AI Jaarplan VGWM/OR

Jaarlijks terugkerend:

Q1: Inventarisatie

- Welke AI projecten? Impact medewerkers?

Q2: Naleving controleren

- Afspraken nagekomen? Privacy? Scholing?

Q3: Wet- en regelgeving update

- Nieuwe regels? DPIA/IAMA gedaan?

Q4: Evaluatie en planning

- Wat ging goed/fout? Plan volgend jaar

4 min | Dit maakt AI governance structureel

Wat gaat u morgen doen?

- ✓ 8 vragen printen
- ✓ FG bellen over AI projecten
- ✓ Eis vroege betrokkenheid bij inkoop
- ✓ Voorstel AI Strategische Commissie
- ✓ Voorstel AI Jaarplan VGWM/OR
- ✓ Art. 28 gebruiken: monitor naleving!

AI komt eraan. U bepaalt hoe.

Uw gereedschapskist

Checklist 8 vragen

Print en neem mee

WOR artikel matrix

Welk artikel wanneer?

VGWM actielijst

Transparantie + privacy

Risicoladder tool

Classificeer snel

DPIA checklist

Voor hoog-risico AI

AI Jaarplan template

Structurele aanpak

Vragen?

Scan de QR code **en**

U krijgt toegestuurd:

- Templates en checklists
- AI Jaarplan sjabloon
- Informatie over de OR & AI dag
- Contactgegevens Hielke en Stef

26 mei en 22 September
1 daagse AI en OR

korting als je met meer OR-leden komt.

Bedankt voor uw actieve deelname!